

ח"כ ברעם

יש מקום לממשלת צללים?

כהעולם הזה כשלא הסכים לדעתי בנושא הפלישה הרוסית לאפגניסטן, אך נקמתי המתוקה בו, היא שמעולם לא דיברתי איתו על המאמר הזה.

מנחם אחינו הוא אינטלקטואל, שעושה היום דוקטורט על ז'בוטינסקי בלונדון סקול אוף אקונומיקס וקורב מאור בדיעותיו לחיים.

דרורה, אחותנו הצעירה, התפרסמה מאוד לאחרונה מפני שחזרה בתשובה. דרורה היא בחורה מוכשרת, עובדת שנים בטלוויזיה. נולדה לה ילדה עם שיתוק-מוחין, ילדה יפהפיה שהפגם המוחי לא פגם בצורתה החיצונית. יום אחד דרורה נודמנה לשכונת כרם-אברהם וסיפרה לבעלת החנות שאצלה ערכה קנייה. על הבת שלה. בעלת החנות אמרה לה: יש לי שתי בנות, אשלח אותן לעזור לך לטפל בילדה! דרורה נמשכה מאוד למישפחה החרדית הזאת, התחילה לבקר אצלה בחגים ובמועדים. היא היתה אז בתקופה קשה מאוד, זה לא היה פשוט לטפל בילדה חסרת-אונים.

מות הילדה זרק אותה בהינף אל החוגים החרדיים והיא הפכה חרדית מן המניין. היא עברה לגור בשכונה חרדית. היינו אצלה בחנוכה הבית, והיו שם עוד חורים בתשובה מפורסמים כמו אורנה, זו שהיתה נשואה לגבאי בנאי, ודי הרהים אתי לראות בחורות כמו דרורה ואורנה מקבלות

„אני יחוש קולנוע. וחוזי מזה גם פירסמתי יותר מכל אחד אחר בארץ מאמרים על הכדורסל האמריקאי“

דברים בשם שמים, רברים שקודם היו מתוכננות עליהם. אבל זה עושה לאחותי מאוד טוב. היא עברה תקופה מאוד קשה. אישית, אני לא אוהב את אופנת החזרה בתשובה, זוהי שטיפת-מוח שלא תיאמן. החזור בתשובה פותח את עצמו לקבלה בלתי ביקורתית, טוטאליטרית ממש של הרת, ואני לא מקבל את זה.

מה שמאפיין את כולנו, כל האחים לבית ברעם, היא מידת העצמאות שלנו. תמיד היינו יותר קרובים לאמא. אבא היה עסוק. אמא היתה גם חזקה וגם רכה. אני זוכר את עצמי, ילד בן 3 ואמא חוזרת מהפגנה נגד הספר הלבן (של ממשלת המנדט ב-1939 שהגביל מכירת קרקעות ליהודים), כולה רטובה מקילוחי-המים ומסבירה לי, לתינוק, מרוע הספר הלבן — רע ליהודים. היא, למעשה, היתה מופקדת על החינוך הפוליטי שלנו. יותר מאבא.

מה דעתך על תפירת החליפות במיפולגת העבודה?

מתנגד בכל תוקף. המערך יעסוק בזה. למרות שבציקרון אני חושב שיש מקום לממשלת-צללים. אבל במיקרה של המערך, הציבור לא אוהב את זה שהמערך רק מריח שילטון, כבר מדליף מי שלא יהיה, לעיתונאי החביב עלי. איהו שר הוא רוצה להיות. לדעתי לא צריך לקבוע מי יהיה שר ומי לא. לא צריך ליצור מתח במערכת. להיפך, צריך לנהוג ב"צניעות. אם רוצים לשמוע ממני עצה, אני מציע להתרחק כמטחווויקשת מכל נושא תפירת החליפות.

מי לדעתך יהיה שר-האוצר של המערך?

בינתיים, המועמד הוא גר יעקובי. מוטה (גור) הודיע שהוא לא מועמד. אני חושב שלגר יש כישורים ציבוריים להיות שר-אוצר. המיפולגה לא צריכה לחפש בכוח מועמד אחר. לעומת זאת, למוטה יש כושר מנהיגות. אני רק מפחד שאם יתחיל כעת ויכוח בין מוטה וגר, הציבור לא ירצה לא את גר ולא את מוטה.

כל חייד אתה, בעצמך פוליטיקאי, אם במיפולגת העבודה, אם כעסקן סטרי דנטיים. חשבת פעם לעסוק במיקצוע אחר?

אני מוכן להתחרות בכל אדם בארץ, חוץ מנחם אחי. בתחום הקולנוע, אני יחוש קולנוע. חוץ מזה פירסמתי יותר מכל אחד אחר בארץ מאמרים בנושא כדורסל אמריקאי. את רואה, יש נושאים מנותקים אותי מהפוליטיקה. המון פעמים חשבת? נגיד, שלא אקבל 60 אחוז. או או שהייתי הולך על מסלול דוקטורט במדע? מדינה או שכפף הייתי מוכן להיות אחראי על העליה מאמריקה. יש לי הרבה ניסיון בנושא הזה.

משונה שיש לו דעות שונות מאוד מהשני. אתה יכול לספר לי על הבית?

גרלנו בשכונה מעורבת, נחלת אחים, שלושה ילדים. בתחילה בשני חדרים קטנים. אבא היה איש הגנה, איש ציבור. למדנו בכית-חינוך, הלכנו לתנועה המאוחדת, קיבלנו את מה שנקרא „החינוך הנכון“. בית מאוד פתוח. לא דוקטרינרי. אמא שלי ספרדית, ממשפחה מוגרבית, מישפחת אלקיים, ומצד אמא — מישפחת רוויק. היתה לי סבתא, שמתה לפני שנה, ולא ידעה מלה עברית. הייתי מדבר אתה ערבית.

אמך ספרדית, אביך אשכנזי. זה לא היה מקובל בימים ההם.

הם הכירו בכחורות הסוציאליסטית. אבא היה מרדך ואמא חניכה.

גם זה לא רגיל שנערה מבית ספרדי תגיע לתנועת-נוער סוציאליסטית.

אמא שלי כהחלט בחורה לא רגילה. היא היתה תופרת, וכשאבי שהכיר אותה, הכניס אותה לעניינים. הבית היה די פתוח. אחותי דרורה נולדה בשנות ה-50, כשגרנו כבר ברחוב המלך ג'ורג' (בירושלים). אני חושב שהבדלי הדעות בין האחים הפכו קיצוניים רק ב-10, 15 השנים האחרונות.

אחי, חיים, שהוא כתב העולם הזה נסע ב-1962 ללונדון, שם היה חמש שנים. בשנים האלה קרא הרבה, התעניין בכעיה הפלסטית בפריסמה של חוץ. ב-1967 הצטרף למיפולגת-

המיפולגה היתה באופוזיציה וקשה להגיע לרמה של מנהיגות לאומית כאשר אתה באופוזיציה. אלא אם אתה נוקט עמדות כמו יוסי שריד. אנשים כמו ארידור ולוי, שהתחילו כתף עם כתף איתנו ב-1977, התמנו כשרים.

המעבר לאופוזיציה הוא מעבר מתסכל. לגבי זה לא היה גורא, כי כך התחלתי בכנסת, אבל לגבי חברים אחרים זה היה קשה מאוד. וסך הכל, הרור שלנו במיפולגת העבודה הרבה יותר חכם מבני אותו דור בליכוד. קחי את משה שחל, נאוה ארז, אליהו שפיזר. יש לנו מנהיגים טיבעיים והמיבחן האמיתי יתחיל רק בעמדת שילטון. אם רכין, פרס ונבון יזכו להרכיב ממשלה, זה יחייב אותם לשלב בממשלה את בני הדור שלנו.

אתה הית האיש שהציע בזמנו את שיטת ה-60 האחוז. אתה עדיין חושב שזו השיטה הנכונה?

ניתן למיפולגה מכשיריפו לעשות דילול והיא כמעט לא משתמשת בו. ההצעה הזאת היא מאוד מתקדמת לעומת מה שקרה במפא"י לפני כן. גם עכשיו אני בעד ה-60 אחוזים, שהמרכז יבחר חלק מהח"כים. מה רע בזה? למה שרק ועדות המנויים תבחרנה?

עובדה, שהשיטה לא עוברת. נכון?

ב-1981 באו פרס ורכין ואמרו, תעבירו את כולם, שיהיה שקט. אבל, ב-1977 הוצאו חברים כמו גלילי וישעיהו. זה היה כואב אבל זה איפשר לחברים אחרים להיכנס. פרס ורכין התחייבו

ברעם וראשי-ממשלה שמיר

עם נבון סיכוינו לאזות בבחירות היו בטוחים?

ב-81' שלא כל מי שעבר את ה-60 אחוז היה באופן אוטומטי בפנים. זה הוכח כלא נכון. מי שעובר, יכול לראות את עצמו בפנים.

כלומר, כמעט שאין סיכוי שנראה סנים חדשות בכנסת הבאה מטעם מיפולגת העבודה?

לא כל מי שעבר את ה-60 אחוז, צריך להיות בפנים. אם ח"כ הוכיח בקדנציה אחת שהוא לא טוב, לא צריך לתכות שתי קדנציות כדי להעניף אותו החוצה.

אך לשבח את המחויבות של המערך לשרין, ללין. את ההבטחה של פרס ל-3 צ"ע ערבים ואת ל"ע. איפה, אם כך, אתה רואה סיכוי לחברייכנסת חדש להשתלב בסיעה בכנסת?

אני מעריך ששימחה דיניץ יהיה בפנים ועדיין קיים סיכוי שתהיה הצבעה חשאית במרכז, ואז הכל פתוח וייתכנו הפתעות.

שימחה דיניץ יהיה אולי ח"כ חדש, אך הוא לא דמות חדשה. הוא היה ראשי לישבתה של גולדה ושגורירישראל בארצות-הברית. אני מדברת על חברייכנסת צעירים, מוסגו של חיים רמון, למשל.

הניסיון של חיים רמון, שהוא ניסיון מוצלח וטוב, מחייב את המיפולגה להכניס למקומות היראליים לפחות עוד איש צעיר אחד מהסוג שלו. אני מקווה שאכן ייכנס איש כזה.

יוסי ביילין למשל?

כן. יוסי ביילין, למשל.

נעבור לנושא אחר. אתה באת מבית מאוד מיוחד. אביך, משה ברעם, היה שר בממשלת ישראל. יש לך שני אחים ואחות וכל אחד מהם הוא עור

יש הבדל עצום בין אריק שרון ובגין. לבגין היו מעצורים!

רוצה לשנות משרון לחיים ברעם. הוא לא מסתפק בכך שאפשר לשנות גם משרון לנבון או לרכין, שינהלו מדיניות של שפיות.

הסבתי לו שלשינוי שהוא רוצה אין סיכוי וזו הסיבה שבשמאל הישראלי יש מאגר אדיר של כוחות אינטלקטואלים שאין לו כוח להעביר מסר לציבור הרחב. כי השמאל הישראלי איבד את הליגיטימציה שלו בציבור הרחב.

זה חיים, אחי, אבל מעבר לזה אנחנו חברים טובים מאוד וכיום שהיתה הצבעה של ה-60 אחוזים הוא טילפן פעמים מלונדון לשאול מה קורה ויחד עם זאת תקף אותי מעל גבי הטור שלו